

Nr 515.

Av herr Braconier m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 154, angående anslag för budgetåret 1950/51 till avlöningar vid de allmänna läroverken m. m.

I Kungl. Maj:ts till innevarande års riksdag avgivna proposition nr 154 angående anslag för budgetåret 1950/51 till avlöningar vid de allmänna läroverken m. m. beröres bl. a. organisationen av högre allmänna läroverket för flickor i Malmö.

I denna fråga hade stadsfullmäktige i Malmö och skolöverstyrelsen för att råda bot på den ytterligt stora platsbristen å den femåriga realskollinjen i staden föreslagit inrättandet dels av en femårig realskollinje vid flickläroverket och dels av en ny samrealskola. Beträffande flickläroverket hade stadsfullmäktige åtagit sig vissa förpliktelser angående lokaler, möbelutrustning m. m. för den femåriga linjen (jfr prop. s. 9—10).

I propositionen föreslår nu departementschefen, s. 16, inrättandet av en samrealskola utrustad med såväl femårig som fyraårig linje men yttrar, att då möjligheterna för flickorna att vinna inträde å den femåriga linjen härigenom icke obetydligt förbättras, han icke för närvarande anser sig kunna förordna, att en femårig linje inrättas vid flickläroverket.

Det är med besvikelse man finner, att departementschefen icke ansett sig böra föreslå bifall till Malmö stadsfullmäktiges hemställan angående flickläroverket. Platsbristen å femårig linje i Malmö kommer nämligen i år, även om den nya realskolan kommer till stånd, att bli synnerligen allvarlig.

År 1949 kunde av cirka 204 för intagning godkända flickor endast 72 intagas å femårig linje; 132 måste avvisas. Om i år en ny realskola inrättas, kan man icke beräkna, att den skall kunna omfatta mer än två femåriga linjer, d. v. s. 35 platser för flickor. Alltså skulle i år, om tillströmningen bleve densamma som förra året, cirka 100 flickor behöva avvisas. På grund av det stigande barnantalet komma emellertid antalet sökande och, om inga åtgärder vidtagas, antalet avvisade i år att bli avsevärt mycket högre. Det blir, som synes, ett icke ringa antal flickor — minst 50 % men troligen över 60 % av de godkända — som förvägras möjligheten att med ett års tidsvinst nå fram till real- och studentexamen. Det är ett berättigat samhällsintresse, som ligger bakom Malmö stadsfullmäktiges hemställan om inrättande av en femårig realskollinje vid flickläroverket.

Då man räknat med att den ena av flickläroverkets tre parallella fyra-åriga linjer skulle kunna nedläggas efter två år för att giva plats för den femåriga linjen, skulle omorganisationen endast kräva ytterligare ett klassrum och statsverkets utgifter för läroverket ökas endast med anslag till ännu en klassavdelning.

Påpekas bör även i detta sammanhang, att nedläggandet av en fyraårig linje vid flickläroverket endast obetydligt skulle minska antalet tillgängliga platser på fyraårig linje, då i och med den nya samrealskolans tillkomst en fyraårig linje upprättas vid denna.

Vidare bör framhållas, att inrättandet av en femårig linje icke vore ägnat att försvåra utan tvärtom underlätta en framtida övergång till enhetsskolan, något som påpekats bl. a. av 1946 års skolkommision.

Slutligen bör man taga i betraktande de menliga följderna för rekryteringen av flickläroverkets realskola, om de två samrealskolorna i staden vore försedda med femårig linje men flickläroverket endast med fyraårig. Då den femåriga linjen droge till sig de mera studiebegåvade, vilka på detta sätt kunna vinna ett år, skulle begåvningsstandarden i läroverkets realskola med nödvändighet sjunka och endast ett fåtal av dess lärjungar komma att fortsätta i gymnasiet. Detta senare skulle komma att rekryteras huvudsakligen av elever från realskolorna. En onormalt stor och icke önskvärd begåvningsdifferens skulle uppkomma mellan läroverkets realskola och dess gymnasium, ett förhållande, som vore ägnat att skapa vantrivsel och försvåra utvecklingen av ett gott kamratskap mellan läroverkets lägre och dess högre stadium.

Under hänvisning till det ovan anförda få vi därför hemställa,

att riksdagen måtte i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 154 besluta, att en femårig realskollinje upprättas vid högre allmänna läroverket för flickor i Malmö i stället för en av de fyraåriga realskollinjerna på så sätt, att läsåret 1950/51 inrättas klass 1⁵ och följande år successivt följande klasser av den femåriga linjen och att tredje året en avdelning av klass 1⁴ indrages och följande år successivt följande klasser av den fyraåriga linjen.

Stockholm den 29 mars 1950.

Jean Braconier.

Erik Hagberg.

*Eric Nilsson,
Svalöv.*

Ragnar Huss.

Carl Christenson.

Eric Bladh.

*Olof Andersson,
Malmö.*

Gösta Netzén.